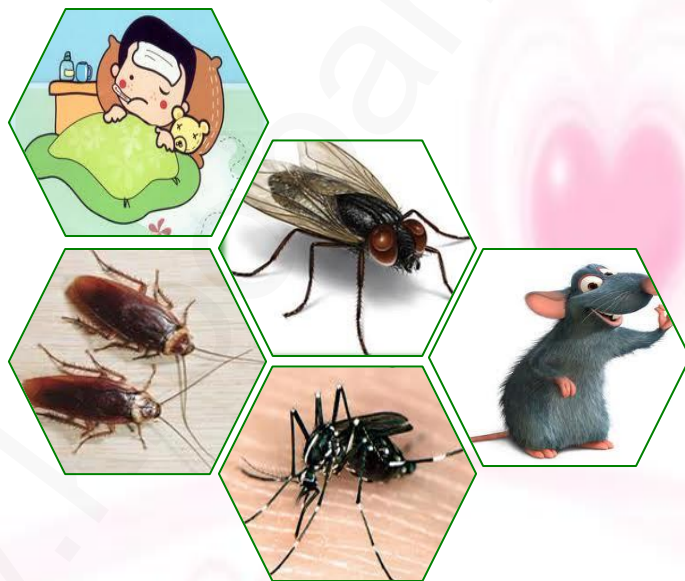

ชุดกิจกรรมสุขศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพอนามัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ชุดที่ 1 การป้องกันโรคและการปฐมพยาบาล

เล่มที่ 1

การติดต่อของโรค

โดย

นางเกษร พรหมใจ

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการโรงเรียนดอยเวียงผาพิทย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ชุดกิจกรรมสุขศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพอนามัย สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุดที่ 1 การป้องกันโรคและการปฐมพยาบาล มี
จำนวนทั้งหมด 5 เล่ม ได้แก่

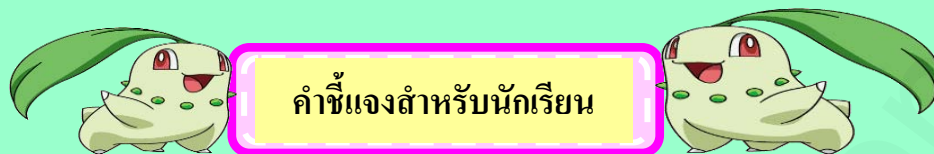
- เล่มที่ 1 การติดต่อของโรค
- เล่มที่ 2 รู้ทันโรค
- เล่มที่ 3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฐมพยาบาล
- เล่มที่ 4 การปฐมพยาบาลบาดแผลต่างๆ
- เล่มที่ 5 การห้ามเลือด

ชุดกิจกรรมนี้เป็นชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน ชุดกิจกรรมนี้จะทำ
ให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่คาดหวัง โดยนักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมภายใต้
การดูแลของครู ชุดกิจกรรมนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับนักเรียน
วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม ใบบทความรู้ ใบกิจกรรม และการประเมินที่
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนคอยเวียงผาพิทยฯ ที่กรุณา
แนะนำแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมชุดนี้ และขอขอบคุณ คณะครูใน
โรงเรียนทุกท่านที่ช่วยเหลือในการอ่านตรวจทานต้นฉบับ ให้คำแนะนำที่
เป็นประโยชน์ จนทำให้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษาชุด
นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางเกษร พรหมใจ

ผู้จัดทำ

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมสุขศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพอนามัย สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุดที่ 1 การป้องกันโรคและการปฐมพยาบาล เล่มที่ 1
การติดต่อของโรค ซึ่งนักเรียนควรศึกษาขั้นตอนการใช้ให้เข้าใจ ก่อนนำไปใช้
ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ ก่อนจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้นอกเวลาเรียน
2. อ่านคำชี้แจงและปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างตั้งใจ
3. ศึกษาจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เวลา เนื้อหา ตลอดจนวิธีการวัดผล
และประเมินผล แต่ละชุดกิจกรรมอย่างละเอียดให้เข้าใจ
4. ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด ครูประเมินความรู้ความ
เข้าใจ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะของนักเรียน ตามแบบประเมินที่
กำหนด
5. หลังจากการจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นทุกครั้งให้สรุปผลการประเมิน
นักเรียนตามรายการในแบบประเมินที่กำหนดไว้ทำกิจกรรม พร้อมทั้งบันทึก
คะแนนลงในแบบบันทึกคะแนนตามที่กำหนด

นางเกษร พรหมใจ

ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	ข
สารบัญ	ค
แบบทดสอบก่อนเรียน	1
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	4
กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ เรื่องที่ 1 การติดต่อของโรค	5
ใบความรู้ที่ 1 รู้เรื่องโรค	6
ใบความรู้ที่ 2 การติดต่อและการแพร่กระจายของโรค	8
ใบความรู้ที่ 3 วิธีป้องกันการแพร่กระจายของโรค	9
ใบงานที่ 1 การติดต่อ ของโรค	11
ใบงานที่ 2 การป้องกันการแพร่กระจายของโรค	12
ภาคผนวก	13
เฉลยใบงานที่ 1	14
เฉลยใบงานที่ 2	15

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ชุดที่ 1 การป้องกันโรคและการปฐมพยาบาล

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบข้อที่ถูกต้องใน
กระดาศคำตอบที่แจกให้

1. โรคไม่สามารถติดต่อได้โดยวิธีใด

- ก. สัมผัส
- ข. มองเห็น
- ค. หายใจ
- ง. รับประทาน

2. ข้อใดเป็นการแพร่กระจายเชื้อโรค

- ก. อันไใส่ดาว
- ข. จอย ล้างมือหลังเข้าห้องน้ำ
- ค. แก้วเอาฝาชีมาครอบอาหาร
- ง. มดเอาผ้าปิดปากปิดจมูกก่อนไอหรือจาม

3. โรคในข้อใดติดต่อโดยการกินอาหาร

- ก. ตาแดง
- ข. อีสุกอีใส
- ค. อุจจาระร่วง
- ง. ไข้เลือดออก

4. โรคไข้เลือดออกติดต่อได้ในทางใด

- ก. การกิน
- ข. การสัมผัส
- ค. การหายใจ
- ง. พาหะนำโรค

5. ทำอย่างไรเราจึงไม่เป็นโรคไข้เลือดออก

- ก. ไม่ให้ยุงกัด
- ข. ล้างมือก่อนกินข้าว
- ค. ไม่กินอาหารที่มีแมลงวันตอม
- ง. ไม่ใช้ของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น

6. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกในการปฐมพยาบาลผู้ที่มีบาดแผลฉีก

- ก. ใส่ยาแดง
- ข. ปิดผ้าที่แผล
- ค. ล้างแผลให้สะอาด
- ง. พาแอลกอฮอล์รอบแผล

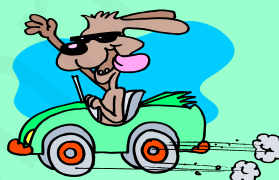
7. บาดแผลฟกช้ำ คือบาดแผลที่มีลักษณะอย่างไร

- ก. แผลที่มีหนอง
- ข. แผลที่มีเลือดออกมาก
- ค. แผลมีอาการบวมซ้ำ มีสีม่วง
- ง. แผลมีเลือดออกเล็กน้อย

8. บาดแผลประเภทใด ที่ต้องนิตยาป้องกันโรคบาดทะยัก

- ก. แผลฟกช้ำ
- ข. แผลถลอก
- ค. แผลมีดบาด
- ง. แผลถูกตะปูตำ

9. ถ้าแผลมีเลือดไหลมาก ควรทำอะไรเป็นอันดับแรก

- ก. ห้ามเลือด
- ข. ทาแอลกอฮอล์
- ค. นิตยาป้องกันบาดทะยัก
- ง. ล้างแผลให้สะอาด

10. ถ้าแผลสกปรกจะมีผลอย่างไร

- ก. แผลติดเชื้อ
- ข. เป็นแผลเป็น
- ค. เลือดไหลไม่หยุด
- ง. แผลหายเร็วขึ้น

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน ชุดที่ 1

ข้อ 1	ข
ข้อ 2	ก
ข้อ 3	ค
ข้อ 4	ค
ข้อ 5	ข
ข้อ 6	ง
ข้อ 7	ก
ข้อ 8	ค
ข้อ 9	ง
ข้อ 10	ง

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

เรื่องที่ 1 การติดต่อของโรค

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายการติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรคได้
2. มีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด
3. มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดในแผน

การจัดการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้

1. การทดสอบก่อนเรียน ชุดกิจกรรมสุขศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพ
อนามัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการ
เรียนรู้สุขศึกษา
และพลศึกษา ชุดที่ 1 เรื่อง ป้องกันโรคและการปฐมพยาบาล
2. โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ
3. การติดต่อและการแพร่กระจายของโรค
4. วิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง รู้เรื่องโรค

โรคต่างๆ ที่ทำให้คนเราเจ็บป่วย มีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่

- 1) โรคติดต่อ หมายถึง โรคที่เกิดจากเชื้อโรค ได้แก่ ไวรัส เชื้อรา แบคทีเรีย และพยาธิต่างๆ ซึ่งถ่ายทอดโรคจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งได้ เช่น ไข้หวัด ไข้เลือดออก อีสุกอีใส เป็นต้น

(ที่มา : เพ็ญประภา เข้มแดง.หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน)

2) โรคไม่ติดต่อ หมายถึง โรคที่เกิดจาก
พฤติกรรมเสี่ยง สารเคมี กรรมพันธุ์
และสภาพแวดล้อม จึงไม่สามารถ
ติดต่อไปสู่ผู้อื่นได้ เช่น โรคหัวใจ
โรคอ้วน โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน
 เป็นต้น

(ที่มา : เพ็ญประภา เข้มแดง.หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน)

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรค

การติดต่อและการแพร่กระจายของโรค สามารถติดต่อได้หลายวิธี ดังนี้

1) **ติดต่อโดยการสัมผัส** เช่น ไอ จาม สัมผัสผิวหนังหรือบาดแผลโดยตรง สัมผัสเสื้อผ้าหรือเครื่องใช้ของผู้ที่ป่วยเป็นโรค โรคที่ติดต่อจากการสัมผัสมีหลายโรค เช่น อีสุกอีใส ตาแดง เป็นต้น

2) **การติดต่อโดยการกิน** เช่น กินอาหารที่บูดหรือมีเชื้อโรคเข้าไป กินอาหารร่วมกับผู้ที่เป็นโรคโดยไม่ใช้ช้อนกลาง การดื่มน้ำแก้วเดียวกัน

โรคที่ติดต่อจากการกิน คือ อูจาระร่วง ไข้หวัดนก เป็นต้น

3) **การติดต่อโดยการหายใจ** เช่น การหายใจเอาเชื้อโรคเข้าไป หรืออยู่ในที่ที่มีอากาศไม่ถ่ายเท ชุมชนแออัด

โรคที่ติดต่อจากการหายใจ เช่น วัณโรค ซาร์ ไข้หวัดนก

4) **การติดต่อโดยมีพาหะนำโรค** เช่น หนู ยุง แมลงสาบ

โรคที่ติดต่อโดยมีพาหะนำโรค คือ ไข้เลือดออก

โรคนีหนู

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง วิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค

เราควรเรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันการแพร่กระจายของโรค เพื่อหลีกเลี่ยงการติดโรคต่างๆ ซึ่งควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ไม่สัมผัสกับน้ำมูก น้ำลาย ผิวน้ำ ของผู้ป่วย เป็นโรค
2. ควรใช้ผ้าปิดปาก ปิดจมูกเมื่อไอหรือจาม
3. ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้ที่ป่วยเป็นโรค
4. ไม่กินอาหารที่บูดหรือมีแมลงวันตอม ควรใช้ผ้าเช็ดรอบอาหาร ให้มิดชิด
5. รักษาความสะอาดบ้าน เพื่อไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของพาหะนำโรค

ใบความรู้ที่ 3 (ต่อ)
เรื่อง วิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค

6. ไม่อยู่ในที่ที่มีอากาศไม่ถ่ายเทหรือในชุมชนแออัด

7. หลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีการแพร่กระจายของโรค

8. ล้างมือก่อนกินอาหารและหลังขับถ่ายทุกครั้ง

9. ขับถ่ายลงในส้วมที่ถูกสุขลักษณะ

10. รักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง

(ที่มา: เพ็ญประภา เข้มแดง. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน

ใบงานที่ 1
เรื่อง การติดต่อของโรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วบอกว่าสัตว์ในภาพเป็นพาหะโรคอะไร
5 คะแนน (ข้อละ 1คะแนน)

1.

2.

3.

4.

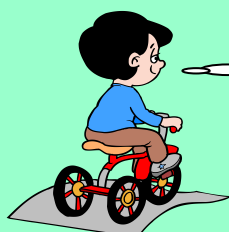
5.

ใบงานที่ 2

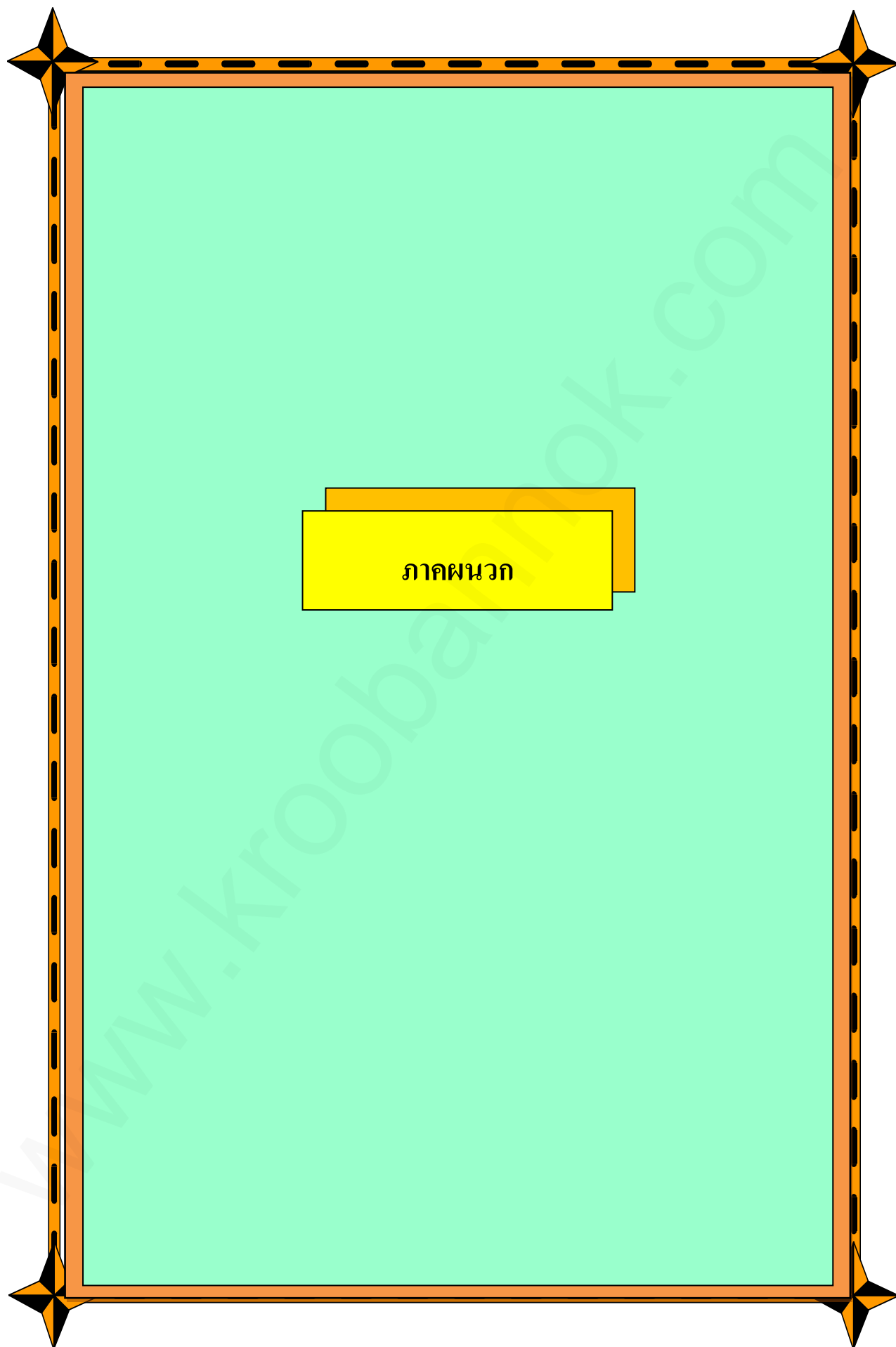
เรื่อง การป้องกันการแพร่กระจายของโรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่เป็นการป้องกันการแพร่กระจายของโรค และและเครื่องหมาย X หน้าข้อที่เป็นการแพร่กระจายของโรค (ข้อละ 1 คะแนน)

-1) ปิดปากปิดจมูกเวลาจาม
-2) ใช้ผ้าเช็ดตัวผืนเดียวกับพี่
-3) ทิ้งขยะลงในถังขยะที่ไม่มีฝาปิด
-4) กินอาหารที่มีแมลงวันตอม
-5) ล้างมือก่อนกินอาหารและหลังขับถ่าย
-6) วางของไว้รวมกันเป็นกอง
-7) เปลี่ยนน้ำในแจกันทุกวัน
-8) ทำความสะอาดบ้านเป็นประจำ
-9) กำจัดแหล่งน้ำขังในบ้าน
-10) เเทอาหารให้สุนัขบนทางเท้า

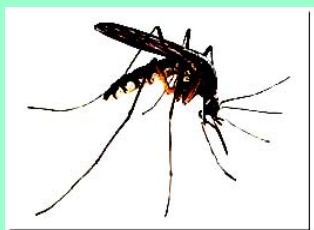

เด็กๆ ตั้งใจทำให้ดีนะคะ

เจดย์ใบงานที่ 1
เรื่อง การติดต่อของโรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วบอกว่าสัตว์ในภาพเป็นพาหะโรคอะไร
5 คะแนน (ข้อละ 1คะแนน)

1.....โรคไข้เลือดออก.....

2.โรคอหิวาตกโรค.....

3.โรคฉี่หนู.....

4.โรคไข้หวัดนก.....

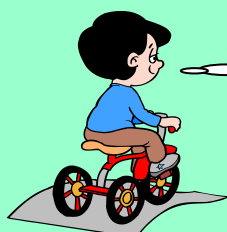
5.โรคไข้มาลาเลีย.....

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง การป้องกันการแพร่กระจายของโรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่เป็นการป้องกันการแพร่กระจายของโรค และและเครื่องหมาย X หน้าข้อที่เป็นการแพร่กระจายของโรค (ข้อละ 1 คะแนน)

-☒.....1) ปิดปากปิดจมูกเวลาจาม
-☐.....2) ใช้ผ้าเช็ดตัวผืนเดียวกับพี่
-☐.....3) ทิ้งขยะลงในถังขยะที่ไม่มีฝาปิด
-☐..... 4) กินอาหารที่มีแมลงวันตอม
-☒.....5) ล้างมือก่อนกินอาหารและหลังขับถ่าย
-☐..... 6) วางของไว้รวมกันเป็นกอง
-☒..... 7) เปลี่ยนน้ำในแจกันทุกวัน
-☒..... 8) ทำความสะอาดบ้านเป็นประจำ
-☒..... 9) กำจัดแหล่งน้ำขังในบ้าน
-☐..... 10) เเทอาหารให้สุนัขบนทางเท้า

เด็กๆ ตั้งใจทำให้ดีนะคะ